

PREZENȚA SERVICIILOR DE INFORMAȚII PE REȚEAUA SOCIALĂ FACEBOOK

*Oana-Cătălina FRĂȚILĂ**

Acest studiu se bazează pe nevoia de a demonstra oportunitatea pe care o reprezintă rețelele sociale pentru procesul de recrutare a resurselor umane, din perspectiva informațiilor care sunt distribuite constant de către utilizatori. Am ales să ne axăm asupra serviciilor de informații, deoarece acestea sunt mai reticente față de celelalte structuri abilitate în asigurarea securității naționale în ceea ce privește activitatea pe rețelele sociale.

Prin această analiză am descoperit faptul că, deși multe servicii de informații dețin pagini oficiale pe rețelele sociale, sunt puține servicii de informații care distribuie conținut pe acestea. Dintre cele 12 pagini de Facebook analizate, am identificat postări cu conținut referitor la recrutarea resurselor umane doar pe paginile a patru servicii de informații.

***Cuvinte-cheie:** servicii de informații; Facebook; recrutare; resurse umane; postări; utilizatori.*

Introducere

Prezentul studiu are obiectivul principal de a identifica nevoia serviciilor de informații de utilizare a rețelelor sociale în procesul de recrutare a resurselor umane. Multe dintre organizațiile militare, inclusiv serviciile de informații, sunt prezente public pe rețelele sociale, motiv pentru care considerăm important ca acestea să fie utilizate. Pentru atingerea obiectivului, vom analiza activitatea desfășurată pe rețelele sociale de către cele mai importante servicii de informații din lume.

** Oana-Cătălina FRĂȚILĂ este student doctorand la Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul”, București. E-mail: fratila.catalina@animv.eu*

Prin această cercetare, ne propunem să stabilim dacă sunt servicii de informații care utilizează rețelele sociale ca pe un mijloc de a atrage resursa umană și cum fac acest lucru.

1. Alegerea grupului de referință

Primul pas pentru realizarea cercetării a fost să identificăm rețeaua socială pe care o vom studia, iar cel de-al doilea pas a constat în stabilirea serviciilor de informații pe care le vom analiza. Pentru a realiza acest lucru, am stabilit un criteriu care să ne ajute să alegem în mod obiectiv rețeaua socială și un criteriu în baza căruia să alegem în mod obiectiv serviciile de informații. În cazul alegerii rețelei sociale, vom ține cont de numărul utilizatorilor, iar în cazul alegerii serviciilor de informațiilor, vom identifica cea mai recentă cercetare în care a fost realizată clasificarea celor mai bune servicii de informații din lume.

Deoarece nu putem realiza cercetarea asupra tuturor serviciilor de informații existente și, de asemenea, nu avem instrumentele necesare pentru a realiza o nouă ierarhizare a acestora, vom căuta o clasificare realizată de alți cercetători a serviciilor de informații care s-au impus la nivel mondial de-a lungul timpului. Printr-o singură căutare a sintagmei *best secret services in the world* pe motorul de căutare Google, am identificat mai multe articole din presa străină în care a fost realizată clasificarea serviciilor secrete din lume. Cea mai recentă listă a fost realizată în iunie 2021 de către Anuj Tiwari de la India Times (Tabel nr. 1). Fiind cea mai nouă clasificare, vom include rezultatele acestei cercetări în grupul de referință al serviciilor de informații pe care îl vom studia. Nu putem confirma validitatea datelor din clasificarea identificată, însă cercetarea noastră nu este influențată de acest lucru și nici nu urmărește realizarea unei clasificări ale celor mai bune servicii de informații. Important este să alegem obiectiv serviciile de informații a căror activitate în mediul on-line o vom urmări.

Pentru alegerea rețelei sociale pe care o vom utiliza în cercetare am luat în considerare numărul utilizatorilor activi. Conform informațiilor identificate pe site-ul Data Reportal, Facebook este rețeaua socială utilizată de cele mai multe persoane (DataReportal 2021). Din momentul apariției și până în prezent, Facebook a fost cea mai utilizată rețea socială, la nivel global, acesta fiind motivul includerii ei în cercetarea de față. Însă serviciile de informații sunt prezente în mod oficial și pe alte rețele sociale, prezum Twitter și Instagram.

Facebook este o rețea socială care permite utilizatorilor să își creeze un profil on-line prin intermediul căruia să relaționeze cu ceilalți utilizatori. Cu ajutorul acestui profil, utilizatorii se pot implica în diverse activități on-line, precum: distribuirea unor fotografii, postarea unor comentarii, distribuirea localizării sau a unor informații personale (Padyab, și alții 2016). Pe Facebook pot fi distribuite

foarte multe informații, tot ceea ce contează este cât de dispuși sunt utilizatorii să împărtășească datele personale cu ceilalți utilizatori.

Așadar, caracteristicile Facebook arată că serviciile de informații s-ar putea folosi de această rețea socială pentru a identifica sau pentru a atrage potențiali candidați. Activitatea pe care o desfășoară potențialii candidați pe Facebook poate determina compatibilitatea sau incompatibilitatea acestora cu specificul serviciilor de informații. Postările acestora, persoanele care se regăsesc în lista lor sau aprecierile pe care le fac, ajută la schițarea unui profil al candidaților care poate fi comparat cu profilul căutat de serviciile de informații. De asemenea, serviciile de informații pot utiliza Facebook pentru a transmite mesaje care să aibă scopul de a atrage potențiali candidați.

Tabelul nr. 1: Cele mai bune servicii de informații din lume
Sursa: (Tiwari 2021)

Central Intelligence Agency (CIA), USA
Research and Analysis Wing (RAW), India
Mossad, Israel
Inter-Services Intelligence (ISI), Pakistan
Secret Intelligence Service (MI6), UK
Main Intelligence Agency (GRU), Rusia
Ministry of State Security (MSS), China
National Investigation Agency (NIA), India
National Security Agency (NSA), USA
Federal Security Service (FSS), Rusia
Bundesnachrichtendienst (BND), Germania
Intelligence Bureau (IB), India
General Directorate for External Security (DGSE), Franța
Federal Bureau of Investigation (FBI), USA
Australian Secret Intelligence Service (ASIS), Australia
Canadian Security Intelligence Service (CSIS), Canada

Următoarea etapă în cercetarea noastră constă în verificarea existenței unei pagini pe Facebook asociată fiecărei agenții de informații identificate anterior. Pentru a realiza acest lucru, am introdus denumirea fiecărui serviciu de informații, în parte, pe rețeaua socială Facebook, atât în limba engleză, cât și în limbile oficiale a țărilor de proveniență. În urma căutărilor, am identificat pagini oficiale pe Facebook

pentru 12 servicii de informații, din cele 16 identificate anterior. Rezultatul căutărilor efectuate pe Facebook este redat în Tabelul nr. 2.

Cele patru servicii de informații pentru care nu am identificat pagini oficiale pe Facebook provin din: Australia, Canada, India și, respectiv, Rusia. Canada și Australia au câte un singur serviciu în lista identificată, în schimb India are trei, iar Rusia are două, astfel că Australia și Canada nu mai fac obiectul cercetării noastre. Cele mai bune servicii din lume cu pagini oficiale pe Facebook aparțin următoarelor țări: USA, India, Israel, Pakistan, UK, China, Rusia, Germania și Franța.

Tabelul nr. 2: Lista serviciilor de informații care au pagini oficiale pe Facebook
Sursa: (Tiwari 2021)

Central Intelligence Agency (CIA), USA
Research and Analysis Wing (RAW), India
Mossad, Israel
Inter-Services Intelligence (ISI), Pakistan
Secret Intelligence Service (MI6), UK
Ministry of State Security (MSS), China
National Security Agency (NSA), USA
Inter-Services Intelligence (ISI), Pakistan
Federal Security Service (FSS), Rusia
Bundesnachrichtendienst (BND), Germania
General Directorate for External Security (DGSE), Franța
Federal Bureau of Investigation (FBI), USA

2. Metodologia cercetării

Cercetarea noastră s-a bazat doar asupra postărilor publice de pe rețelele sociale distribuite de către serviciile de informații. Toate informațiile obținute au respectat termenii și condițiile impuse de rețelele sociale. De asemenea, menționăm faptul că în cadrul cercetării am utilizat doar informații publice, postate de serviciile de informații, fără a le solicita acestora informații suplimentare. Serviciile de informații nu au nicio legătură cu cercetarea derulată (McCulloh, și alții 2020).

Mare parte dintre activitățile desfășurate de către serviciile de informații sunt secrete, motiv pentru care au existat situații în care cetățenii au înțeles greșit nevoia de secretizare a activităților și au acuzat serviciile de informații de lipsa

transparenței în executarea misiunilor. Pentru a elimina acest aspect, unele servicii de informații au decis să profite de oportunitatea oferită de rețelele sociale și să fie prezente în mod public în comunitatea on-line. Acest lucru poate fi un *indicator* al importanței pe care o au rețelele sociale pentru serviciile de informații. Din punct de vedere cantitativ, am stabilit că cele mai multe servicii de informații sunt prezente în mod public în mediul on-line, având pagini oficiale pe rețeaua socială Facebook. Următoarea etapă a cercetării a constat în analiza calitativă a prezenței acestora pe Facebook, iar acest lucru l-am realizat utilizând analiza de conținut ca metodă de cercetare. Analiza a presupus urmărirea postărilor distribuite pe pagina de Facebook a fiecărui serviciu de informații în parte. Am distribuit postările identificate în trei categorii: recrutarea resurselor umane, promovarea instituției și informarea cetățenilor. Categoria de interes pentru această cercetare este categoria postărilor referitoare la recrutarea resurselor umane, însă am considerat util să cuantificăm toate postările pentru a putea observa, prin comparație cu celelalte categorii, atenția acordată acestei etape. Pentru încadrarea postărilor în categoriile stabilite am ținut cont de mesajul pe care postarea îl transmitea.

Pentru stabilirea intervalului temporal pe care îl vom avea ca reper în cercetare am ținut cont de evenimentul care a determinat schimbări la nivel mondial. Inițial, ne propusesem să urmărim activitatea serviciilor de informații pe rețeaua socială Facebook pe durata unui an (iulie 2020 - iulie 2021), însă am considerat că există posibilitatea ca pandemia de coronavirus să modifice datele obținute și importanța rolului rețelelor sociale pentru serviciile de informații. Așadar, am hotărât să încadrăm studiul între momentul izbucnirii pandemiei și momentul desfășurării cercetării (iulie 2021). Următorul pas în derularea cercetării a constat în verificarea fiecărei pagini oficiale a fiecărui serviciu și cuantificarea postărilor din fiecare lună din perioada stabilită. Am analizat fiecare postare pentru a identifica mesajul acesteia, iar ulterior am încadrat postarea într-una dintre categoriile stabilite.

3. Analiza activității serviciilor de informații pe rețeaua socială Facebook

Central Intelligence Agency (CIA), USA

CIA s-a alăturat comunității rețelelor sociale în anul 2014. Motivul pentru care agenția de informații a devenit vizibilă în mediul on-line a fost pentru a fi aproape de cetățeni, dat fiind faptul că activitatea agenției are în centrul ei cetățeanul. Prima rețea socială în care și-a făcut apariția CIA a fost Twitter, iar prima postare a avut rolul de a amuza următorii: „Nu putem nici confirma, nici nega dacă această postare este prima” (Crilley și Pears 2021), dar și de a transmite mesajul conform căruia din acel moment vor fi prezenți în mediul on-line, în mod public. Situația postărilor distribuite pe pagina oficială de Facebook a CIA, în perioada decembrie 2019 - iulie 2021, este redată în Tabelul nr. 3.

Tabelul nr. 3: Activitatea CIA pe Facebook
Sursa: (Tiwari 2021)

Luna și anul	Informarea cetățenilor	Promovarea instituției	Recrutarea resurselor umane
Iulie 2021	7	6	9
Iunie 2021	9	5	10
Mai 2021	6	8	7
Aprilie 2021	8	10	6
Martie 2021	8	9	7
Februarie 2021	11	11	4
Ianuarie 2021	11	7	3
Decembrie 2020	10	4	8
Noiembrie 2020	7	7	10
Octombrie 2020	11	8	8
Septembrie 2020	10	13	8
August 2020	9	9	9
Iulie 2020	8	9	10
Iunie 2020	6	5	7
Mai 2020	8	18	7
Aprilie 2020	15	10	11
Martie 2020	10	17	9
Februarie 2020	6	10	8
Ianuarie 2020	6	6	11
Decembrie 2019	13	11	8

Inter-Services Intelligence (ISI), Pakistan

ISI a fost înființat în anul 1948, având ca principal scop facilitarea distribuirii de informații între forțele armate, forțele navale și forțele aeriene (Banerji 2011). În urma introducerii denumirii acestui serviciu în căsuța de căutare a Facebook, am identificat mai multe pagini. Am verificat aceste pagini pentru a o identifica pe cea care aparține ISI. Primul criteriu pe care l-am avut în vedere a fost opțiunea care arată paginile verificate, însă niciuna dintre pagini nu a fost verificată, așa că următorul criteriu pe care l-am avut în vedere a fost existența linkului care face

legătura paginii de Facebook cu site-ul oficial al serviciului. Astfel, am identificat pagina de Facebook pe care am realizat cercetarea postărilor, iar situația acestora este redată în Tabelul nr. 4.

Tabelul nr. 4: Activitatea ISI pe Facebook
Sursa: (Tiwari 2021)

Luna și anul	Informarea cetățenilor	Promovarea organizației	Recrutarea resurselor umane
Iulie 2021	2	1	0
Iunie 2021	3	2	1
Mai 2021	6	5	1
Aprilie 2021	3	1	0
Martie 2021	0	1	0
Februarie 2021	4	4	0
Ianuarie 2021	5	9	0
Decembrie 2020	0	0	0
Noiembrie 2020	0	0	0
Octombrie 2020	0	0	0
Septembrie 2020	0	0	0
August 2020	0	0	0
Iulie 2020	0	0	0
Iunie 2020	0	0	0
Mai 2020	0	0	0
Aprilie 2020	0	0	0
Martie 2020	0	0	0
Februarie 2020	0	0	0
Ianuarie 2020	0	0	0
Decembrie 2019	0	0	0

National Security Agency (NSA), USA

Acest serviciu de informații american deține o pagină pe rețeaua socială Facebook pe care au fost distribuite postări în fiecare lună din perioada analizată. Scopul postărilor diferă de la lună la lună, după cum putem observa în Tabelul nr. 5, însemnând că sunt luni în care predomină postările care au rolul fie de a informa cetățenii, fie de a promova activitatea NSA, și sunt luni în care predomină postările cu referire la recrutarea resurselor umane.

Tabelul nr. 5: Activitatea NSA pe Facebook
Sursa: (Tiwari 2021)

Luna și anul	Informarea cetățenilor	Promovarea organizației	Recrutarea resurselor umane
Iulie 2021	4	3	8
Iunie 2021	6	6	10
Mai 2021	2	2	1
Aprilie 2021	4	5	4
Martie 2021	3	9	10
Februarie 2021	5	4	4
Ianuarie 2021	0	6	3
Decembrie 2020	7	8	8
Noiembrie 2020	6	4	4
Octombrie 2020	8	8	10
Septembrie 2020	3	1	7
August 2020	3	2	9
Iulie 2020	5	3	9
Iunie 2020	3	5	5
Mai 2020	3	3	8
Aprilie 2020	5	2	4
Martie 2020	5	10	8
Februarie 2020	6	11	15
Ianuarie 2020	3	3	10
Decembrie 2019	6	1	13

Federal Bureau of Investigation (FBI), USA

FBI este ultimul serviciu străin de informații pentru care am efectuat cercetarea pe pagina de Facebook. Numărul postărilor care au rolul de a informa cetățenii este mult mai mare față de numărul postărilor care au rolul de a promova instituția și față de numărul postărilor care au rolul de a recruta resurse umane. Situația postărilor, pe fiecare lună, este redată în Tabelul nr. 6. Postările care au rolul de a recruta resurse umane pot fi sub forma unor informații legate de anumite instituții în care se realizează școlarizarea pentru FBI sau pot fi direct apeluri către cetățeni în vederea ocupării unor posturi vacante.

Tabelul nr. 6: Activitatea FBI pe Facebook
Sursa: (Tiwari 2021)

Luna și anul	Informarea cetățenilor	Promovarea instituției	Recrutarea resurselor umane
Iulie 2021	61	7	2
Iunie 2021	61	14	7
Mai 2021	69	29	25
Aprilie 2021	98	13	38
Martie 2021	96	15	26
Februarie 2021	87	5	20
Ianuarie 2021	113	4	16
Decembrie 2020	87	13	19
Noiembrie 2020	53	12	15
Octombrie 2020	71	13	14
Septembrie 2020	68	10	12
August 2020	92	12	15
Iulie 2020	87	11	9
Iunie 2020	67	14	13
Mai 2020	59	9	7
Aprilie 2020	101	15	16
Martie 2020	87	14	11
Februarie 2020	99	17	15
Ianuarie 2020	85	14	9
Decembrie 2019	88	16	13

4. Serviciile de informații prezente pe Facebook, dar inactive

Dintre serviciile de informații identificate ca fiind cele mai bune și fiind prezente pe rețeaua socială Facebook, sunt câteva care nu utilizează această rețea socială pentru distribuirea postărilor. Am urmărit activitatea acestora în perioada cercetată și am prezentat situația fiecărui serviciu de informații în acest subcapitol.

Unul dintre serviciile de informații care nu are activitate pe pagina de Facebook este RAW (agenția de informații externe a Indiei). Acest serviciu de informații nu a oferit foarte multe informații cetățenilor despre activitatea pe care o desfășoară,

iar astfel au existat multe presupuneri despre acțiunile în care RAW a fost implicat (Shaffer 2015). Deși RAW a creat o pagină de Facebook, în cadrul acesteia au fost distribuite doar două postări în anul 2013, în același an în care a fost creată, iar de atunci activitatea pe această pagină nu a continuat. În perioada în care am realizat cercetarea nu a fost distribuită nicio postare. Nu am putut realiza o analiză a activității desfășurate pe Facebook a acestui serviciu, motiv pentru care am afirmat faptul că agenții RAW nu urmăresc recrutarea resurselor umane prin intermediul rețelei sociale Facebook. Dacă intrarea în comunitatea Facebook a reprezentat o tentativă pentru RAW de a fi mai vizibil în rândul cetățenilor, această tentativă a fost abandonată la scurt timp după inițiere.

Am continuat cu analiza paginii de Facebook a serviciului de informații din Israel. În cazul Mossadului, situația este asemănătoare cu cea a RAW, în sensul că a fost distribuită o singură postare anul curent, pe 21 iulie, iar postarea anterioară acesteia a fost distribuită în anul 2019. Postarea de anul acesta a avut scopul de a prezenta pagina de Facebook și de a îndruma cetățenii să se adreseze serviciului de informații prin intermediul acesteia, asigurându-i că este un mijloc de comunicare foarte sigur. Așadar, în cadrul Mossad nu este utilizată rețeaua socială Facebook pentru recrutarea candidaților.

Pentru MI6 a fost creată o pagină pe rețeaua socială Facebook în august 2019, însă nu există activitate pe această pagină de atunci și până la momentul realizării cercetării de față. Deși șefii MI6 recunosc faptul că rețelele sociale oferă posibilitatea de a afla informații importante, nu au pus accent pe crearea unei pagini care să atragă cetățenii.

Serviciul de informații chinezesc MSS are o pagină de Facebook creată în anul 2015, însă de atunci nu au mai fost distribuite postări. Pe această pagină apare o singură postare care descrie misiunea serviciului. Am identificat pagina de Facebook a acestui serviciu de informații utilizând limba chineză, deși în denumirea paginii apare și traducerea în limba engleză.

Serviciul rusesc de informații, FSS, a creat o pagină oficială de Facebook în noiembrie 2019, chiar înainte de izbucnirea pandemiei de COVID-19. În ziua în care a fost creată pagina au fost distribuite mai multe postări, însă, ulterior nu am identificat alte activități, în afara unei singure postări de la începutul anului 2021, în care sunt specificate modalitățile prin care pot fi raportate eventualele acte teroriste. Așadar, prin pagina de Facebook FSS nu este urmărită activitatea de recrutare a resurselor umane.

Serviciul de informații german, BND, nu este activ pe Facebook. Deși există o pagină de Facebook corelată cu acest serviciu de informații, nu este nicio activitate înregistrată. Așadar, nu este urmărită recrutarea resurselor umane prin intermediul rețelei sociale Facebook de către serviciul de informații german.

Serviciul de informații din Franța, DGSE, este prezent pe rețeaua socială Facebook, dar pagina de pe Facebook nu implică existența unei profil, ci presupune existența unei modalități prin care alte persoane să poată menționa faptul că au vizitat acest serviciu. Din acest motiv, afirmăm faptul că DGSE nu este unul dintre serviciile de informații care utilizează Facebook pentru recrutarea unor noi angajați.

5. Interpretarea rezultatelor

Realizând o paralelă cu o cercetare realizată de Landon-Murray în anul 2015, în care a fost urmărită activitatea desfășurată de către serviciile de informații americane pe o perioadă determinată, observăm că există atât diferențe, cât și asemănări între activitatea desfășurată de către serviciile de informații pe rețelele sociale în anul 2015, și activitatea desfășurată de către acestea în anul 2021.

În anul 2015, CIA era serviciul american de informații care distribuia cele mai multe postări pe Facebook (Landon-Murray 2015), însă, conform cercetării noastre, în anul 2021, FBI este serviciul american cu cea mai intensă activitate pe Facebook. În cadrul aceluiași studiu realizat în anul 2015, a fost prezentat faptul că NSA distribuie predominant pe pagina de Facebook postări care au rolul de a recruta resursele umane (Landon-Murray 2015). La momentul cercetării noastre, pe pagina de Facebook a NSA continuă să predomine postările care au conținut referitor la recrutarea resurselor umane.

Cercetarea realizată demonstrează că din lista celor mai bune servicii de informații din lume, FBI este cel care a distribuit în perioada cercetată cele mai multe postări pe Facebook, urmat de CIA, NSA și ISI. În schimb, NSA este serviciul de informații care a distribuit cele mai multe postări referitoare la recrutarea resurselor umane, comparativ cu celelalte tipuri de postări.

ISI nu are o activitate intensă pe Facebook, iar referitor la postările în scop de recrutare, ISI a distribuit o singură postare în mai 2020, care făcea referire la posibilitatea de a face parte din comunitatea ISI. De atunci nu au mai fost postări care să atragă candidați către serviciu, fapt pentru care putem deduce că acest mod de recrutare nu este prioritar pentru această agenție de informații.

Eficiența recrutării resurselor umane de către FBI în mediul on-line reprezintă un subiect care a mai fost abordat și în alte cercetări. De exemplu, rezultatele unei cercetări (McCulloh, și alții 2020) în care a fost realizat un studiu de caz asupra FBI, au arătat faptul că organizațiile care postează mesaje pe rețelele sociale pentru recrutarea resurselor umane pot identifica mai multe persoane care să corespundă cerințelor, iar implicațiile financiare sunt mult mai mici în cazul utilizării rețelelor sociale ca instrument de recrutare a resurselor umane.

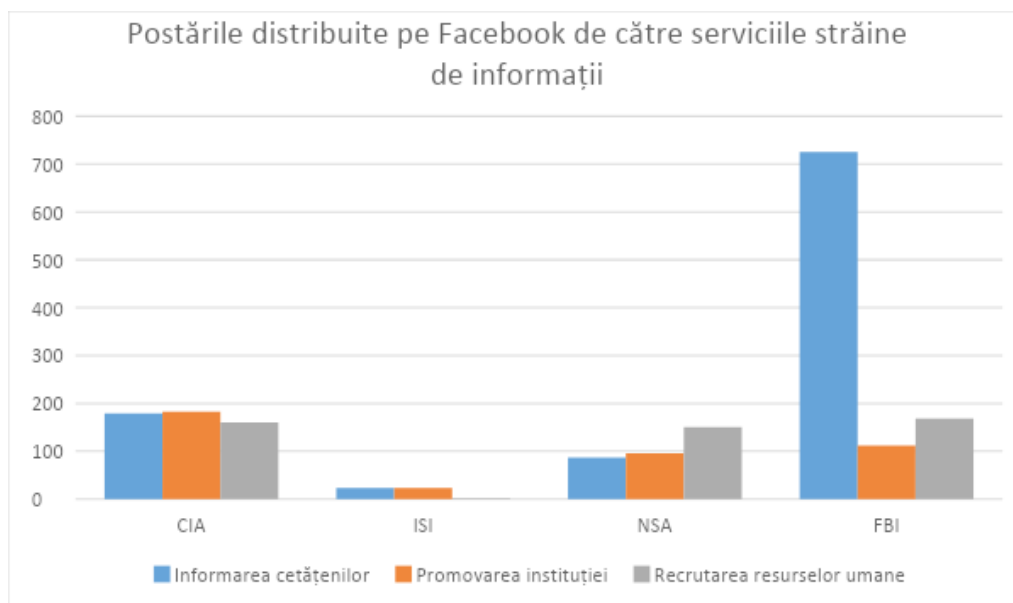

Figura nr. 1: Postările distribuite pe Facebook de către serviciile străine de informații

Concluzii

Cercetarea postărilor distribuite pe paginile de Facebook ale serviciilor de informații ne-a ajutat să observăm faptul că aceste servicii de informații profită de oportunitățile oferite de rețelele sociale. Numărul mare al utilizatorilor rețelelor sociale și timpul crescut pe care aceștia îl petrec on-line determină nevoia serviciilor de informații de a face parte din comunitatea rețelelor sociale.

Deși am analizat activitatea pe rețeaua socială Facebook a unor servicii de informații, din mai multe state, putem observa că doar serviciile de informații americane sunt axate pe distribuirea postărilor care urmăresc recrutarea resurselor umane. Mai mult decât atât, din cele 12 servicii de informații care sunt prezente oficial pe Facebook, doar patru sunt active, iar dintre acestea, trei sunt servicii americane de informații, cel de-al patrulea fiind pakistanez.

Astfel, concluzia pe care o putem enunța în urma cercetării este că, la nivel internațional, deși a fost identificată nevoia ca serviciile de informații să fie prezente oficial pe Facebook, cele mai multe servicii de informații nu utilizează această rețea socială pentru a atrage potențiali candidați.

BIBLIOGRAFIE:

- Banerji, Rana. 2011. "Pakistan: Inter Services Intelligence Directorate (ISI) An Analytical Overview." *Journal of Defence Studies* 1-27.
- Crilly, Rhys, and Louis Pears. 2021. "No, we don't know where Tupac is': critical intelligence studies and the CIA on social media." *Intelligence and National Security* 599-614.
- DataReportal. 2021. *GLOBAL SOCIAL MEDIA STATS*. <https://datareportal.com/social-media-users>.
- Landon-Murray, Michael. 2015. "Social Media and U.S. Intelligence Agencies: Just Trending or a Real Tool to Engage and Educate?" *Journal of Strategic Security* 67-79.
- McCulloh, Ian, Nathan Ellis, Onur Savas, and Paul Rodrigues. 2020. "Assessing e-Recruiting on Social Media: FBI Case Study." *IEEE/ACM International Conference on Advances in Social Networks Analysis and Mining (ASONAM)*. Washington: DOI:10.1109/ASONAM49781.2020.9381351. 742-747.
- Padyab, Ali, Tero Päiväranta, Anna Ståhlbröst, and Brigitta Bergvall-Kåreborn. 2016. "Facebook Users Attitudes towards Secondary." *Thirty Seventh International Conference on Information Systems*. Dublin. 1-20.
- Shaffer, Ryan. 2015. "Unraveling India's Foreign Intelligence: The Origins and Evolution of the Research and Analysis Wing." *International Journal of Intelligence and CounterIntelligence*, 04 06: 252-289.
- Tiwari, Anuj. 2021. *These Are The World's Most Powerful Intelligence Agencies*. 06 12. Accesat februarie 17, 2022. <https://www.indiatimes.com/trending/social-relevance/most-powerful-intelligence-agencies-542516.html>.